

Krajinné prvky jako potenciální bariéry a koridory pro včely, vosy a parazitoidy

V této studii analyzovali autoři možný bariérový efekt rozsáhlých křovin a využití travnatých pásů jako koridorů, které mohou ovlivňovat sběr potravy a rozptyl u blanokřídlých. Vzdálenost izolovaných travnatých pásů ovlivnila většinu ze skupin blanokřídlých. Křoviny tvoří bariéru pro divoké včely včetně zemních druhů a neomezují rozptyl těchto druhů do okolní zemědělské krajiny. Rovněž byla zamítnuta hypotéza, že travnaté pruhy propojující trávníky ve 100 m vzdálenosti fungují jako koridory pro divoké včely, vosy hnízdící v dutinách a jejich parazitoidy. Běžné druhy čmeláků využívali stejně trávníky i travnaté pruhy. Travnaté pruhy poskytují doplňkový biotop, pokud se zde vyskytují kvetoucí rostliny a existuje zde nízká frekvence v sečení. Z výsledků vyplývá, že rozsáhlé polopřirozené trávníky, jako jsou vápnomilné trávníky, by měly být chráněny jako zdroj rozmanitosti včel a vos. Zvýšení kvality travnatých pruhů může podpořit diverzitu včel a vos jako doplňkových biotopů nižší kvality, obzvláště pokud se vyskytuje ve velkoplošné matici biotopů. Naopak, maloplošná konektivita biotopů se neukázala jako významná.

Využitelné výstupy:

Úbytek biotopů a jejich fragmentace v zemědělské krajině vede k prudkému úbytku početnosti a druhové pestrosti u mnoha hmyzích skupin v izolovaných fragmentech přírodních biotopů. V této studii analyzovali autoři možný bariérový efekt rozsáhlých křovin a využití travnatých pásů jako koridorů, které mohou ovlivňovat sběr potravy a rozptyl u blanokřídlých. Výskyt blanokřídlých byl zkoumán na i) travnatých biotopech, ii) na travnatých okrajích za přilehlými křovinami (potenciálními bariérami) a na travnatých okrajích bez křovin, iii) na travnatých pruzích ve 100 m vzdálenosti od trávníku, iv) na travnatých izolovaných pruzích vzdálených 300 a 750 m. Studie byla provedena v Německu v okolí Göttingenu. Výsledky této studie ukázaly, že izolovanost úzkých travnatých pásů od okolních travnatých biotopů negativně ovlivnilo divoké včely, dravé vosy a jejich parazitoidy v zemědělské krajině, zatímco křoviny neměly bariérový účinek ani napojené travnaté pruhy neusnadnily rozptyl jedinců. Izolovanost biotopů ovlivnila téměř všechny pozorované gildy. Početnost a druhová pestrost poklesla s rostoucí vzdáleností k nejbližšímu trávníku. Včely a vosy preferovaly vápnomilné trávníky jako hnízdní lokality i jako výchozí bod pro sběr potravy. Výjimkou z tohoto vzorce byla druhová pestrost a početnost čmeláků, početnost predátorů motýlích larev a početnost a druhová pestrost parazitoidů včel. Vzdálenost izolovaných travnatých pásů ovlivnila většinu ze skupin blanokřídlých, zatímco rozlišení funkčních skupin je podstatné pro pochopení rozdílů v citlivosti k izolaci. Křoviny tvoří bariéru pro divoké včely včetně zemních druhů a neomezují rozptyl těchto druhů do okolní zemědělské krajiny. Rovněž byla zamítnuta hypotéza, že travnaté pruhy propojující trávníky ve 100 m vzdálenosti fungují jako koridory pro divoké včely, vosy hnízdící v dutinách a jejich parazitoidy. Běžné druhy čmeláků využívaly stejně trávníky i travnaté pruhy. Travnaté pruhy poskytují doplňkový biotop, pokud se zde vyskytují kvetoucí rostliny a existuje zde nízká frekvence sečení. Z výsledků vyplývá, že rozsáhlé polopřirozené trávníky, jako jsou vápnomilné trávníky, by měly být chráněny jako zdroj rozmanitosti včel a vos. Zvýšení kvality travnatých pruhů může podpořit diverzitu včel a vos jako doplňkových biotopů nižší kvality, obzvláště pokud se vyskytuje ve velkoplošné matici biotopů. Naopak, maloplošná konektivita biotopů se neukázala významnou.

Zdroj: Krewenka K.M., Holzschuh A., Tschardt T., Dormann C.F. 2011: Landscape elements as potential barriers and corridors for bees, wasps and parasitoids. *Biological Conservation* 144: 1816-1825.

Zadal: Jiří Pokorný

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/krajinne-prvky-jako-potencialni-bariery-koridory-pro-vcely-vosy-parazitoidy>